

FSJ, Föreningen Sveriges Järnvägsentreprenörer

Verksamhetsplan 2026

FSJ:s medlemsföretag arbetar tillsammans för en säker, sund och attraktiv järnvägsbransch. Våra medlemsföretag bidrar till ett effektivt transportsystem som främjar Sveriges näringsliv.

FSJ:s ambition är att till allmänhet och opinionsbildare förmedla att järnvägsbranschen är en framtidsbransch med stora möjligheter och med ett stort tekniskt kunnande.

Järnvägsentreprenörernas roll i framtidens samhällsbygge

Järnvägsentreprenörerna står mitt i en tid av stora möjligheter och omställningar. Sveriges behov av hållbara, effektiva och resilianta transportlösningar har aldrig varit större – och järnvägen spelar en avgörande roll i den omställningen. Branschorganisationen FSJ samlar aktörer inom järnvägsentreprenader, och vi arbetar tillsammans för att skapa goda villkor för tillväxt, innovation och långsiktig samhällsnytta.

Verksamhetsplanen för 2026 tydliggör våra prioriteringar och insatser inom områden som kompetensförsörjning, regelutveckling, hållbarhet och säkerhet. Den är ett uttryck för vår gemensamma vilja att stärka branschen, synliggöra dess värde och säkerställa att järnvägsentreprenörernas röst hörs – i samhällsdebatten, i beslutsfattandet och i framtidens infrastrukturlösningar.

Transportsystemet för oss närmare – Sverige växer med järnvägen

Föreningen Sveriges Järnvägsentreprenörer (FSJ) företräder företag som är helt avgörande för att det svenska transportsystemet ska fungera – nu och i framtiden. Våra medlemmar ansvarar för drift, underhåll och reinvesteringar av järnvägsanläggningen, men också för markarbeten, nybyggnation och utbildning. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en säker, robust och klimatsmart infrastruktur som håller över tid.

I ett Sverige där klimatförändringar, globala säkerhetslägen och växande transportbehov formar framtidens krav på infrastrukturen, har järnvägen en central roll att spela. Den är inte bara en förutsättning för fossilfria transporter och konkurrenskraftig handel, utan även för att säkerställa nationell och internationell mobilitet i en ny geopolitisk kontext.

Verksamhetsplanen 2026 tar avstamp i denna verklighet. Underhållsskulden uppgår idag till över 90 miljarder kronor – en ohållbar nivå som hotar både kapacitet och tillgänglighet. Samtidigt ökar trycket från samhället i stort: från godstransportköpare, resenärer och beslutsfattare som kräver punktlighet, säkerhet, beredskap och hållbar utveckling. FSJ ser positivt på att järnvägens eftersatta underhåll nu ges ett tydligt tidsperspektiv i Nationell plan– med målet att hela underhållsskulden ska vara åtgärdad till år 2050. Detta är ett viktigt steg mot ett mer robust och tillförlitligt järnvägssystem.

För att möta dessa utmaningar krävs ett strategiskt skifte, FSJ verkar för:

- Beteendebaserade säkerhetsinsatser, med fokus på att höja riskmedvetenheten hos medarbetarna.
- Effektivare användning av offentliga medel genom konkurrensneutrala kontraktsformer och incitament för produktivitet utveckling.
- Sund konkurrens och långsiktiga relationer mellan beställare, entreprenörer och operatörer.
- Trygg kompetensförsörjning genom att höja attraktiviteten för järnvägsyrken och verka för fler järnvägsutbildningar i det nationella utbildningssystemet.
- Ett systemperspektiv där järnvägens roll ses som avgörande för hela samhällets klimat- och försörjningsmål.

Med denna verksamhetsplan tydliggör FSJ föreningens prioriteringar och mål – men också sitt engagemang i att tillsammans med branschens aktörer driva förändring.

FSJ:s fokusområde

Säkerhet & Arbetsmiljö

FSJ verkar för en gemensam säkerhetskultur inom järnvägsbranschen, med en tydlig nollvision för allvarliga olyckor. Alla som arbetar på och omkring spåret har rätt till en trygg arbetsmiljö som bidrar till både social och hälsomässig hållbarhet. Ett starkt säkerhetsarbete är avgörande för såväl attraktionskraften i branschen som för pålitligheten i transportsystemet.

Nuläge och utmaningar

Det syns oroväckande tendenser när det gäller arbetsmiljön för dem som arbetar i spårmiljö. Enligt Transportstyrelsens säkerhetsrapport för 2024 har antalet allvarliga olyckor inom järnvägen ökat. Under perioden inträffade två dödsfall i samband med arbete, vilket understryker risknivån i den operativa miljön. Skadeindexet för anställda, inklusive entreprenörer, landade på 2,4 – långt över det nationella målet på 0,5. Detta visar tydligt att nuvarande förutsättningar inte räcker för att uppnå en trygg och långsiktigt hållbar arbetsmiljö. Lägg därtill att fyra personer allvarligt skadades i samband med arbete, vilket gör behovet av ett stärkt säkerhetsarbete akut.

FSJ ser ett tydligt behov av förbättrade planeringsförutsättningar, samordnade och konsekventa regelverk samt en tydlig ansvarsfördelning mellan aktörerna – allt för att minska riskerna i spårmiljön och skapa trygghet för de som varje dag underhåller järnvägen. Dagens regelverk kring spårarbete är ibland motstridigt, vilket försvårar regelefterlevnaden. Detta riskerar inte bara arbetsmiljön utan även tilliten till hela säkerhetssystemet på järnvägen.

Behovet av underhåll växer – men tider i spår är en bristvara. För att säkerhet inte ska bli en kompromiss i planeringen måste förutsättningarna formuleras redan i förfrågningsunderlagen.

FSJ driver ett branschöverskridande säkerhetsarbete genom:

- En aktiv säkerhetsgrupp med medlemsföretag som tillsammans identifierar gemensamma risker och utvecklar lösningar i samarbete med Trafikverket.
- Verkar för ett förutsägbart och tydligt regelverk – med god framförhållning.
- Beteendebaserade säkerhetsinsatser, med fokus på att höja riskmedvetenheten hos medarbetarna.
- En årlig säkerhetskonferens som inspirerar till delad lärdom, gemensamt ansvar och utvecklad säkerhetskultur i hela järnvägsbranschen.
- FSJ:s säkerhetspris, som lyfter fram goda förebilder och premierar engagemang och säkerhetstänk i praktiken.

Mål 2026

- Att ingen ska förolyckas eller skadas vid arbete inom järnvägsentreprenader – nollvisionen ska vara vägledande i allt vi gör.
- Att samtliga medlemsföretag aktivt bidrar till föreningens gemensamma säkerhetsarbete, och rapporterar in tillbud och olyckor för att stärka lärandet.
- Att tillsammans med Trafikverket säkerställa ett regelverk som ger stabila och realistiska förutsättningar för säkert arbete i spår.

FSJ:s fokusområde

Kompetensförsörjning och Kvalitet

FSJ arbetar för att säkra branschens framtida kompetens genom att möjliggöra rekrytering av nya medarbetare, främja fler utbildningstillfällen nationellt och verka för en inkluderande, jämställd och trygg arbetsmiljö. En hållbar kompetensförsörjning är avgörande för att möta framtidens infrastruktursatsningar – både kvantitativt och kvalitativt.

Nuläge och utmaningar

Kompetensbrist präglar stora delar av det svenska arbetslivet – 7 av 10 företag som försöker rekrytera upplever svårigheter att hitta rätt kompetens. Järnvägsbranschen är inget undantag. Låg attraktionskraft till teknikeryrken inom järnväg, svårigheter att attrahera och behålla kvinnor i branschen och konkurrens om arbetskraften från övriga Norden, den geografiska snedfördelningen av utbildningar samt brist på utbildare utgör betydande hinder.

Unga värdesätter en balans mellan yrkesliv och fritid och man söker trygghet, trivsel och en positiv arbetsmiljö. Flexibilitet är ett nyckelord – nästan hälften av unga vill kunna styra sina arbetstider och undvika helgarbete. Det är viktigare än någonsin att vara en attraktiv arbetsgivare med en inkluderande och värderingsstyrd arbetsmiljö.

Samtidigt ökar behovet snabbt i takt med att den nationella infrastrukturplanen implementeras. För att säkerställa att kompetensförsörjningen inte bara möter kvantitativa behov utan också håller hög kvalitet, krävs ett systematiskt arbete med utbildningsinnehåll, praktik och uppföljning. FSJ ser kvalitet som en integrerad del av kompetensförsörjningen – det räcker inte att utbilda fler, vi måste också utbilda rätt. Branschen behöver tillgång till övningsanläggningar och modern teknik i utbildningen – en förutsättning för att möta Trafikverkets krav och branschens behov.

Ytterligare en förutsättning för tryggad kompetensförsörjning är att Trafikverket får tillräckligt med resurser för att hantera ansökningar om behörighet från etablerade järnvägstekniker på ett effektivt sätt. Dialog, tidig och skriftlig information till entreprenörerna är avgörande för att undvika störningar i planeringen och för att säkerställa en gemensam förståelse vid förändringar.

För att möta dessa utmaningar driver FSJ ett aktivt kompetens- och utbildningsarbete tillsammans med nyckelaktörer:

- Samverkan med yrkeshögskolor, Trafikverket och Järnvägscollege för att ta fram kvalifikationskrav och fler utbildningsplatser runt om i landet.
- Deltagande i Skolverkets programråd för El- och Energiprogrammet för att påverka innehållet i utbildningen och stärka järnvägsteknikens plats inom gymnasieskolan.
- Aktiv medverkan i JBS Kompetens, där hela järnvägsbranschen gemensamt arbetar för att öka attraktionskraften, inte minst för kvinnor och unga.
- Påverkansarbete för att regeringen ska ge Trafikverket en instruktionsändring: Trafikverket ska verka för en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning inom järnvägsområdet, primärt inom myndighetens ansvarsområde som infrastrukturförvaltare, i syfte att förebygga kompetensbrister.

Mål 2026

- Att öka attraktionen till järnvägsbranschen, särskilt bland kvinnor och unga, genom målmedvetna insatser för en sund och jämställd kultur.
- Att öka antalet utbildningsplatser nationellt via yrkeshögskolan – särskilt inom bristyrken såsom Signalktekniker, El-tekniker Järnväg och Spårsvetsare.
- Att verka för en tidig dialog med Trafikverket vid regelförändringar som påverkar repetitionsutbildningar och behörigheter.
- Att regeringen tilldelar Trafikverket medel och uppdrag för att förebygga kompetensbrister inom järnväg. Vi önskar att Trafikversskolan blir ett nationellt järnvägstekniskt kompetenscenter.

FSJ:s fokusområde

Marknad & Upphandling

Verksamhetsidé

FSJ verkar för att järnvägsunderhållet fortsatt ska upphandlas i konkurrens. Ett konkurrensutsatt underhåll driver utveckling, effektivitet och kvalitet – och skapar utrymme för entreprenörer att bidra med nya lösningar. Vi arbetar för en sund och transparent marknad där regelverken är tydliga, förutsägbara och rättvist tillämpade. En välfungerande marknad är en förutsättning för en säker järnväg, en trygg arbetsmiljö och en hållbar samhällsutveckling.

Nuläge och utmaningar

Sveriges järnvägssystem präglas idag av kapacitetsbrist och en växande underhållsskuld vilket leder till förseningar. Trots att Trafikverkets nya nationella plan för transportinfrastrukturen innebär en historiskt stor satsning på järnvägen, kvarstår en obekväm sanning: Sveriges järnvägsunderhåll är kraftigt eftersatt. Underhållsskulden uppgår till cirka 90 miljarder kronor – och enligt Trafikverkets egna prognoser kommer den inte vara åtgärdad förrän tidigast år 2050. Det är ett orimligt tidsperspektiv för ett transportslag som ska bära en allt större del av Sveriges klimatomställning, Sveriges nya roll som NATO medlem och regionala utveckling. Med nuvarande anslagsnivåer beräknas endast 13–15 procent av underhållsskulden kunna åtgärdas fram till 2037. Det innebär att kapacitetsbrist, förseningar och bristande punktlighet kommer fortsätta prägla järnvägen under överskådlig tid.

Marknaden behöver långsiktiga spelregler och transparenta upphandlingsformer för att möjliggöra investeringar i kompetens, maskiner och utveckling, och nuvarande regelverk behöver utmanas.

FSJ arbetar för att stärka marknadens funktionssätt genom att:

- Verka för konkurrensutsatta upphandlingar som främjar effektivitet och kvalitet.
- Driva på för tydliga och långsiktiga regelverk som ger stabilitet och förutsägbarhet för både beställare och leverantörer.

- Främja förtroendefulla relationer mellan medlemsföretag, anläggningsägare och andra aktörer i värdekedjan.
- Lyfta behovet av en robust järnväg även i beredskapstid, i ljuset av Sveriges NATO-medlemskap.

Mål 2026

- Att järnvägsunderhållet fortsatt upphandlas i konkurrens, med affärsformer som främjar kvalitet, säkerhet och effektivitet.
- Att skapa en sund, stabil och förutsägbar marknad, där långsiktiga investerings- och underhållsplaner möjliggör strategisk resursplanering.
- Att bidra till ett gott samarbetsklimat mellan beställare, leverantörer och övriga parter, där gemensamma mål för säkerhet, kvalitet och hållbarhet står i centrum.

JBS – Samverkan för en starkare järnväg

Järnvägsbranschens samverkansforum (JBS) är en unik plattform där hela järnvägsbranschen – från infrastrukturhållare och operatörer till entreprenörer – samlas för att driva gemensam utveckling. Syftet är att skapa ett mer robust, tillförlitligt och tillgängligt järnvägssystem som möter framtidens krav på hållbarhet, kapacitet och samhällsnytta.

[Järnvägsbranschens samverkansforum, JBS - Bransch \(trafikverket.se\)](https://www.trafikverket.se/jbs)

Vision 2050 – och färdplanen

Under 2024 lanserade JBS en gemensam färdplan som konkretiserar vägen mot **Vision 2050**: ett transportsystem där järnvägen är ryggraden i ett integrerat, klimatsmart och konkurrenskraftigt Sverige. Färdplanen är framtagen i nära dialog med branschens aktörer och utgör ett strategiskt verktyg för att samordna insatser, mäta framsteg och identifiera hinder.

De första etapperna i färdplanen fokuserar på **Vision 2050**, med särskild betoning på:

- Ökad kapacitet och punktlighet i det befintliga järnvägssystemet.
- Förbättrad resenärsinformation och tillgänglighet.
- Stärkt digitalisering och datadelning mellan aktörer.
- Effektivare underhållsprocesser och affärsformer.

Färdplanen är inte bara ett dokument – den är en levande process där branschen gemensamt tar ansvar för att leverera resultat. FSJ är en aktiv part i detta arbete och bidrar med perspektiv från entreprenörsledet, särskilt inom områden som säkerhet, kompetensförsörjning och upphandling.

[Sverige växer med järnvägen - Vision 2050 - Järnvägsjobb \(jarnvagsjobb.se\)](https://www.jarnvagsjobb.se)

Aktiviteter 2026

Aktiviteter: Arbetsmiljö & Säkerhet	Drivs av	Målsättning	Frekvens
Säkerhetsgrupp	FSJ	En gemensam säkerhetskultur	10 gånger/år
Avvikelse rapportering	FSJ	Säkert arbete i spår	Varje månad
Säkerhetsdagen	FSJ	En gemensam säkerhetskultur	1 gång/år
OSPA-gruppen	FSJ	Säkert arbete i spår	2 gång/år
FSJ:s Säkerhetspris	FSJ	En gemensam säkerhetskultur	2027
Arbetsgrupp – TTJ Trafikverkets regelförvaltning	Trafikverket	Enhetliga regler, säkert arbete i spår	Varannan vecka
FRI-möten (Forum för gemensamma risker i spår)	Trafikverket	Säkert arbete i spår	4–6 gånger/år
Branschråd	Transportstyrelsen	Säkert arbete i spår	2/år
Branschråd	Haverikommissionen	Säkert arbete i spår	1/år
Aktiviteter: Kompetensförsörjning	Drivs av	Målsättning	Frekvens
FSJ Kompetensgrupp	FSJ	Öka attraktionen	10 gånger/ år
Drift av Järnvägsjobb.se	FSJ	Öka attraktionen	Alltid pågående
JBS Kompetensgrupp	JBS- Järnvägsbranschens samverkansforum	Öka attraktionen till järnvägsbranschen	1–2/månad
Sociala medier järnvägsjobb	FSJ/JBS	Öka attraktionen till järnvägsbranschen	Kontinuerligt
Studentum.se, gymnasium.se	FSJ/JBS	Öka attraktionen till järnvägsbranschen	Kontinuerligt
Mässdeltagande	FSJ/JBS	Öka attraktionen till järnvägsbranschen	3–4/år
Järnvägscollege Styrgrupp	Trafikverket	Fler järnvägsutbildningar	4 gånger/ år
Arbetsgrupper järnvägscollege	Järnvägscollege	Nationellt likvärdigt innehåll	Kontinuerligt
Samverkansträff utbildningsanordnare	Jvgcollege/JBS	Fler järnvägsutbildningar	2/år
Programråd El-och Energiprogrammet	Skolverket	Fler järnvägsutbildningar	4–6 gånger/år
Aktiviteter: Marknad & Upphandling	Drivs av	Målsättning	Frekvens
Likviditetsgruppen	Trafikverket	Ett bra arbetsklimat mellan beställare leverantörer och övriga parter i projekt.	1 gång/månad
Samverkansgrupp TRV	Trafikverket/Bygghälsan	En sund, stabil och förutsägbar marknad	Kontinuerligt
BT-POS	Trafikverket	Beredskap privat/offentlig samverkan	1/gång månad
Övriga aktiviteter	Drivs av	Målsättning	Frekvens
Årsmöte	FSJ	Medlemsträff	1 gång/år
Styrelsemöten	FSJ	Ett utvecklat järnvägssystem	9 gånger/år
TTT-Tillsammans för tåg i tid, Datadelning, UBTR	JBS, Järnvägsbranschens samverkansforum	Punktlig järnvägstrafik, digitalisering	2 ggr/månad